

FRANTIŠEK JAKUBEC ML.

AUTONOMNÍ VLAK EDITA

Nazdar ministranti, jak jste zvládli Velikonoce? Byla to fuška, ale stálo to za to, že? Myslím, že by bylo dobré odměnit se za skvělou službu, kterou děláme. V tomto směru mám nejen pro „šotouše“ (aneb milovníky a fotografy veřejné dopravy) jeden velmi zajímavý tip. Co vyrazit na výlet vlakem, který neřídí strojvedoucí? Ne, není to žádné sci-fi ani utajovaný zahraniční projekt. Autonomní mašinu s poetickým názvem Edita můžete potkat u nás na trati Kopidlno – Dolní Bousov.

Máte někdo zkušenost s cestováním nějakým autonomním prostředkem (tedy něčím, co řídí pouze počítač bez lidské obsluhy)? Pokud ano, jistě mi dáte za pravdu, že je to zajímavý zážitek. Sám jsem to pocítil před pár lety při návštěvě Paříže, kdy jsem mohl stát jakoby na stanovišti strojvedoucího v metru a celý vlak jezdil úplně samostatně. Ano, ve světě již tato technologie je a brzy se jí dočkáme snad i v pražském metru. Nicméně všechny tyto autonomní vlaky jezdí vždy buď v tunelu, nebo na zabezpečené dráze, aby bylo zamezeno kolizi s cizím tělesem. U nás však jezdí autonomní vlak celosvětového formátu, protože si jede naprosto otevřenou krajinou po úplně „obyčejné“ trati.

EDITA (neboli Experimentální Drážní vozidlo pro Inovativní Technologie AŽD) je původně starý motoráček řady 810, který je však změněn k nepoznání. Je totiž nadupaný technologiemi pro autonomní provoz. Zákony u nás zatím provoz takových vlaků nedovolují, proto je ve voze vždy přítomen strojvůdce. Nesedí však většinou u klasického řídicího pultu, ale na takzvaném dohledovém pracovišti, kde má k dispozici základní ovládání (zejména tlačítka bdělosti, které musí pravidelně mačkat) a odkud může v případě nutnosti převzít řízení vlaku.

Pro bezpečný provoz je vlak vybaven detektory překážek a rizikových situací – zjednodušeně jde zejména o kamery a lidary (laserové radary). Jejich výsledek se zobrazuje i cestujícím na monitoru jako zelený pruh na kolejích (v případě, že tam není překážka). Pokud se objeví nenadálá překážka (vozidlo, člověk...), radary to zaznamenají, pruh zčervená a vozidlo na situaci zareaguje.

Editu můžete potkat ve vybraných datech (pozor, nejedí pravidelně) na skoro zapomenuté trati Kopidlno (Kopidlno – Dolní Bousov), což je mezi Jičínem a Mladou Boleslaví. Ptáte se, proč zrovna zde jezdí vlak světového formátu? Jedná se totiž o soukromou trať společnosti AŽD (Automatizace Železniční Dopravy), která se mimo jiné zabývá vývojem a výrobou zabezpečovací a signalizační techniky pro drážní dopravu. A právě na této trati testuje různé zabezpečovací drážní systémy, a díky tomu ji mohla připravit i pro provoz tohoto unikátního vlaku.

Cesta pro autonomní dopravu bude ještě velmi dlouhá. Nejsme úplně na začátku, ale stále je třeba systémy zdokonalovat. Nicméně je možné, že za pár desítek let budeme jezdit ve vlacích, tramvajích či autech, která se budou pohybovat bez nutnosti přítomnosti člověka.

Časopis Tarsicius dostává každý zájemce, náklady na vydávání jsou hrazeny z dobrovolných darů. Podpořte prosím časopis Tarsicius na účtu 22 00 03 25 24 / 2010. Váš dar ve výši 66 Kč za jeden časopis přispěje na výrobní a distribuční náklady. Za všechny dary srdečně děkujeme.

QR Platba

Foto: Givaga - Adobe stock; Petr Dobráškovský - AŽD